

وزیر پیشنه‌های تعاون، کار و رفاه اجتماعی در دفاع از برنامه ارائه‌شده:

وزارت رفاه مدعی‌العموم فقراست

زینب مزوقی

خبرنگار گروه نقل روز

روز گذشته در جریان بررسی صلاحیت وزرای پیشنهادی دولت در صحن علنی مجلس، برنامه احمد میدری وزیر پیشنه‌های تعاون، کار و رفاه اجتماعی با حضوروی موردبررسی قرار گرفت. میدری ازجمله وزرایی است که به‌طور واضح جناح سیاسی مقابل دولت، مخالفت علنی خودشان را با او اعلام کرده‌بودند. دلیل مخالفت با میدری عمدتا واکنش‌ها و تصمیمات سیاسی او در دوره ششم مجلس شورای اسلامی و امضای نامه معروف به جام زهر است. پس از مطرح شدن نام میدری به‌عنوان گزینه وزارت تعاون،

روح‌الله ایزدخواه: برنامه میدری مبتنی بر عدالت اجتماعی است

روح‌الله ایزدخواه، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس از جمله نمایندگانی است که موافق وزیر پیشنهادی کار بوده و معتقد است میدری قوی‌ترین برنامه را در مقایسه با دیگر گزینه‌ها ارائه داده، او در توضیح علت موافقت با وزیر پیشنهادی می‌گوید: «قوی‌ترین برنامه در کابینه پیشنهادی آقای میدری دادند. برنامه‌وی مبتنی بر اصل عدالت اجتماعی است و روی معضلات جدی این حوزه دست گذاشته و به عنوان مثال بحث بنگاه‌داری

حل بحران صندوق‌های بازنشستگی، نقطه هدف وزیر پیشنهادی کار

ایزدخواه در ادامه به برنامه وزیر پیشنه‌های تعاون برای صندوق های بازنشستگی اشاره می‌کند و توضیح می‌دهد: «بحث دوم مدیریت صندوق های بازنشستگی است که ایشان در برنامه‌شان تصریح کردند باید عملکرد و بهره‌وری این صندوق‌ها را افزایش دهند. بحران صندوق های بازنشستگی را هدف گرفتند که این هم جهت‌گیری درستی است. علاوه براین، با توجه به اینکه در حوزه تشکیل یابی کارگران مان، این موضوع نادیده گرفته شد یا در مواردی با آن برخورد نشد، امروز نیاز داریم که تشکیل یابی

امضای آن نامه کذایی، به‌خاطر فضای جو زده مجلس بود

ایزدخواه درباره اینکه برخی نمایندگان به استناد به عملکرد میدری، در مجلس ششم او را مورد انتقاد می‌دهند، می‌گوید: «اینکه وی در فضای سیاسی مجلس ششم، آن نامه کذایی را امضا کرده بود که البته به عنوان نفر ۱۱۷امضا کرده است، آن را بیشتر ناشی از فضای جو زده مجلس آن روز می‌دانیم. نگاه ایشان این نیست خودشان هم در مذاکرات، در مباحثاتی که داشتیم به آن اشاره کردند که آن اقدام، اقدام افراطی بود، از این جهت به نظرم آن موضوع منفی است. در حال حاضر نگاه و گرایش او، مبتنی بر میانی انقلاب است و ما از آن دفاع می‌کنیم.»

تفاوت میان میدری و سایر گزینه‌ها برای وزارت کار نیست

علیرضا خیراللهی، پژوهشگر حوزه کار و تامین اجتماعی امام‌معتقد است میدری آلتزنیو ندارد یعنی گزینه‌ای بهتر از میدری اکنون در ساختار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی وجود ندارد؛ بنابراین بهترین گزینه موجود است. لیکن خیراللهی اضافه می‌کند اگر در یک حالت کمال‌گرایانه به این مساله نگاه کنیم باید به این پرسش پاسخ دهیم که آیا این وزارتخانه در دوره وزارت میدری می‌تواند بر مشکلات خود فائق بیاید یا خیر؟ خیراللهی

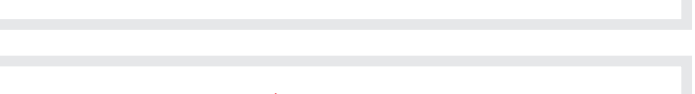
میدری و چالش با نام تعاونی‌ها

او همچنین ادامه می‌دهد: «ما در حوزه تعاون اکنون سه مشکل اصلی داریم، یکی اینکه، تعاونی‌های موجود اساسا تعاونی نیستند بلکه سوپرمارکت یا صندوق اعتباری هستند که مجوز بانک مرکزی هم ندارند و نام تعاونی را با خود حمل می‌کنند و از مزایای تعاونی بودن بهره‌مند هستند. همچنین عمده فعالیت این تعاونی‌ها دیگر در بخش تولیدی نیست بلکه در بخش مالی و املاک و مستغلات است. از همه مهم‌تر،

موضع میدری درباره مزد کلی‌گویی بود

خیراللهی همچنین در حوزه کار نیز برنامه میدری را این‌گونه می‌بیند: «در حوزه کار ما چند مساله اساسی داریم، اصلی‌ترین مساله ما عقب‌ماندگی تاریخی مزد است. اگر ما به قیمت‌های ثابت سال ۴۰۱ در نظر داشته باشیم، مزد امسال تقریبا نصف مزد سال ۱۳۵۸ است. یعنی ما در وطن یک فاجعه تاریخی در حال زندگی هستیم. مساله دوم ما وضعیت اسفناک تشکل‌های کارگری و الیگارشسی حاکم بر این فضااست؛ اینکه خانه کارگر و شورای اسلامی کار دهه‌ها

نگاه میدری در حوزه رفاه خیریه‌ای است

این پژوهشگر حوزه کار و تعاون همچنین در رابطه با حوزه رفاه نیز عنوان می‌کند: «در حوزه رفاه متأسفانه تصویری که از میدری متوجه شدم پر ابرم باورکردنی نبود. در مواجهه با مساله فقر، به شدت آقای میدری دیدگاه خیریه‌ای دارد و در مقدمه برنامه می‌گوید عدالت‌عانه نیست بلکه به توانمندسازی است. اینها از تریک نیولیبیرال‌هاست. نه اینکه اینها حرف‌های غلطی باشد. در دنیای ایده‌آل حرف‌های درستی هم هست اما در عمل و روی زمین

فقر سیاه مساله جدی امروز جامعه ما است

خیراللهی همچنین ادامه می‌دهد: «به نظر من مساله فقر سیاه باید اولویت ما باشد و در مورد آن حرف جدی داشت. میدری اما تمایلی به ارائه حرف جدی در اینباره نداشته و به دنبال توانمندسازی است. اینکه کودک ۶ ساله یا سالمند ۷۰ ساله چه کار باید انجام دهند تا توانمند شوند تا نیازهای خودشان را تامین کنند؛ ما اطلاعاتی ندارم. همچنین یکپارچه‌سازی حوزه رفاه را نیازمند هستیم. بهزیستی، کمیته امداد، ستاد اجرایی و بنیاد مستضعفان همگی وظیفه فقرزدایی دارند. اما هر کدام راه خود را می‌روند. اینها باید ذیل یک مدیریت واحد قرار بگیرند. اتفاقا همان قانون ساختار نظام جامع رفاه که سال ۸۳ تصویب شده است حرف‌های جدی در این رابطه دارد. جالب اینجاست که من در برنامه میدری ندیدم درباره یکپارچه‌سازی این نهادها برنامه ارائه شده باشد. او همچنین در رابطه با نظام پرداخت‌ها نیز می‌گوید: «ما یک دسته قوانین استخدامی داشتیم که کم‌کم تمام نهاد‌های مختلف دولتی و نهاد‌های غیردولتی، خودشان را از این قوانین مستثنی کردند و هر کدام برای خودشان یک نظام پرداخت تعیین کردند و بعد هم صندوق بازنشستگی‌شان را جدا کردند. اکنون این‌گونه شده که یک کارمند وزارت آموزش و پرورش یک پنجم کارمند وزارت نفت حقوق می‌گیرد و در نهایت هم همان صندوق‌های کوچک نیز به دلیل عدم مدیریت

کار و رفاه اجتماعی میدری در گفت‌وگوهای رسانه‌ای اعلام کرده بود که اشتباه کرده است. همچنین نکته قابل توجه این است که برخی موافقان برنامه میدری در جناح رقیب سیاسی قرار دارند اما با این وجود میدری را فردی شایسته و برنامه‌اش را برای تصدی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مناسب می‌دانند. میدری ماموریت اصلی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی را «عدالت» عنوان و اعلام کرده است این وزارتخانه با خانواده بزرگ جامعه کارگری، تولید و اشتغال و تعاونی‌های مبتنی بر سرمایه‌های خرد، گروه‌های هدف و در معرض آسیب، فقرا و محرومان و در یک کلام با میلیون‌ها خانوار ایرانی سروکار دارد و منبع اصلی سیاستگذاری اجتماعی است. بر همین اساس جاری شدن عدالت در سیاست‌های این وزارتخانه به منزله تحقق

روح‌الله ایزدخواه: برنامه میدری مبتنی بر عدالت اجتماعی است

که وزارت کار و تعاون به شدت دچار آن است؛ در این وزارتخانه چند صد بنگاه زیرمجموعه داریم که تمام یا بخشی از سهام آن متعلق به وزارتخانه است. در وزارتخانه‌ای که شاید دوسال طول می‌کشد تا تمام معانین مربوطه را منصوب کند، چگونه این وزارتخانه می‌تواند به امر اشتغال و تامین اجتماعی بپردازد و رفاه اجتماعی را دنبال کند؟ قطعاً شکست می‌خورد. آقای میدری در برنامه‌شان به صراحت گفتند تکلیف برنامه هفتم

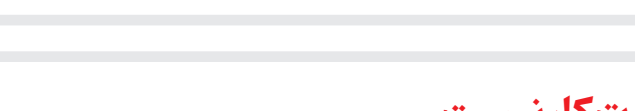
حل بحران صندوق‌های بازنشستگی، نقطه هدف وزیر پیشنهادی کار

کارگران را در دستورکار قرار دهیم. آقای میدری این را هم در برنامه‌شان آوردند و اساسا برنامه‌شان، برنامه مبارزه با فقر و تبعیض است، که کاملا درست و مبتنی بر سیاست‌های کلی و منویات رهبر معظم انقلاب است. از این جهت به‌نظرم این برنامه، برنامه قابل دفاعی است و از نقطه دیگر هم شخص میدری در این حوزه، صاحب تجربه هم است و در حوزه وزارت کار و تعاون معاون وزیر بوده و سامانه رفاه کار ایرانیان را پایه‌گذاری کرده است که امروز کمک بزرگی به تشخیص دهک‌های

تفاوت میان میدری و سایر گزینه‌ها برای وزارت کار نیست

او درباره حمایت از میدری با توجه به اختلاف سیاسی که با او دارد نیز توضیح می‌دهد: «معتقدم جهت‌گیری عدالت اجتماعی فراتر از همه جناح‌بندی‌های سیاسی، مساله اول کشور ماست. هر جناح سیاسی، هرگروه سیاسی، هر سلیقه سیاسی، قطعاً باید به آرمان عدالت اجتماعی، اعتقاد و التزام عملی داشته باشد، از این جهت ما از برنامه ایشان حمایت می‌کنیم که مبارزه بی‌امان با فقر و فساد و تبعیض سال‌هاست در منویات رهبر انقلاب به عنوان سیاست قطعی اعلام شد، اما در این دو دهه عملکرد چندنان درخشانی دیده نشد و امروز رهبری خود به این

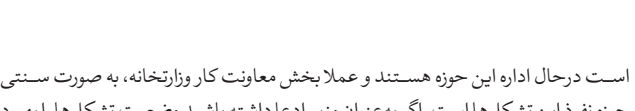
تفاوت میان میدری و سایر گزینه‌ها برای وزارت کار نیست

ا‌عا دارد میدری نیز نمی‌تواند. خیراللهی در گفت‌وگو با «فرهیختگان» مطرح کرد: «من فکر نمی‌کنم میدری در نهایت از لحاظ اینکه عملکرد مفیدی نسبت به مخاطبان این حوزه یعنی تعاونی‌ها و تشکل‌های کارگری و عامه مردم به‌عنوان مخاطبان حوزه رفاه، در مقایسه با گزینه‌های بدتر از خودش داشته باشد. اما روی کاغذ باز هم بهترین گزینه همین آقای میدری است. درباره وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی باید بدینیم این وزارتخانه

تفاوت میان میدری و سایر گزینه‌ها برای وزارت کار نیست

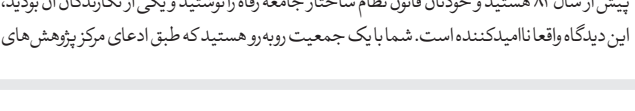
ریشه مساله تعاونی‌ها در ایران جود نبودن تعاونی‌های روستایی از تعاونی‌های غیرروستایی است. تعاونی‌های روستایی اکنون تحت مدیریت وزارت جهاد کشاورزی هستند و تعاونی‌های غیرروستایی تحت مدیریت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی‌اند. وقتی شما این نشست و دوگانه‌گی در حوزه مدیریت تعاونی‌ها را دارید، نمی‌توانید کار خاصی کنید. میدری در برنامه‌اش هیچ اشاره‌ای به این مشکلات نکرده و یک سری

است در حال اداره این حوزه هستند و عملا بخش معاونت کار و وزارتخانه، به صورت سنتی حوزه نفوذ این تشکل‌ها است. اگر به عنوان وزیر اد‌عا داشته باشید وضعیت تشکل‌ها را بهبود ببخشید، با یک ساختار ریشه‌دار مانند خانه کارگر و شورای اسلامی کار مواجه هستید که برای مهار و مدیریت اینها باید حرف دقیق داشته باشید. مساله سوم نیز پایین بودن نرخ مشارکت پیش از موعد بازنشسته شده‌اند. اکثرشان نیز در حوزه خود کارکنان دولت بودند. به این طریق میانگین سن بازنشستگی پایین‌آمد و صندوق‌ها با مشکل مواجه شدند. اکنون آقایان در مجلس و مراکز تصمیم‌گیری دولت به این نتیجه رسیده‌اند که سن بازنشستگی را از ۳۰ سال به ۳۵ سال افزایش دهند. یعنی خودشان

این حرف‌ها، حرف‌هایی است که از آن کسانی است که انگار قصد دارند وضعیت رفاهی مملکت به همین منوال بماند. این امر بدی است. به عنوان وزیر کار که اد‌عا دارد با دیگران متفاوت هستید و از نسل مدیران پیش از سال ۸۴ هستید و خودتان قانون نظام ساختار جامعه رفاه را نوشیتد و یکی از نگارندگان آن بودید، این دیدگاه واقعاً ناامیدکننده است. شما با یک جمعیت روبه‌رو هستید که طبق اد‌عای مرکز پژوهش‌های

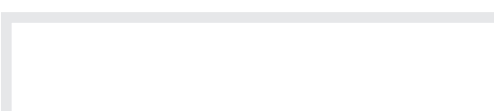
اصولی، ورشکسته و باروری دوش دولت شده‌اند و یک بی‌عدالتی عجیب شکل گرفته است. من ندیدم که میدری در این مورد موضع‌گیری خاصی داشته باشد. اگر تا پارسال به من گفته می‌شد که قرار است میدری وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی شود، خوشحالم می‌شدم اما در ماجرای افزایش سن بازنشستگی حقیقتاً ناامید شدم. او نیز حرف نیولیبیرال‌ها را می‌زد. یعنی اتفاقی که در مملکت افتاده این است که اقشار مختلف مشمولان قانون کار، خودشان را از شمول قاعده ۳۰ سال کار مستثنی کرده‌اند. یعنی به صورت پیش از موعد بازنشسته شده‌اند. اکثرشان نیز در حوزه خود کارکنان دولت بودند. به این طریق میانگین سن بازنشستگی پایین‌آمد و صندوق‌ها با مشکل مواجه شدند. اکنون آقایان در مجلس و مراکز تصمیم‌گیری دولت به این نتیجه رسیده‌اند که سن بازنشستگی را از ۳۰ سال به ۳۵ سال افزایش دهند. یعنی خودشان

برنامه‌ای پی گرفتند که به افراد نزدیک خودشان رانت کم کار کردن بدهند. بعد همین امر باعث ناپایداری صندوق‌ها شد. اکنون می‌گویند باید هزینه این اشتباه ما را کل کارگران ایران با ۵ سال اضافه کار بدهند. میدری با جدیدت از این ایده دفاع کرد. نمی‌دانم تفاوت میدری با سایر گزینه‌ها در مدیریت نهاد‌های بیمه‌گر در چیست اما با این اوصاف امیدوار نیستم بتواند کار خاصی انجام دهد.»

بخش مهمی از آرمان عدالت در حکمرانی است و رضایت و اعتماد عمومی را در پی دارد.

در بررسی برنامه‌های ارائه شده میدری به مجلس، ماموریت‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی بر پایه عدالت استوار است و مفهوم عدالت فراتر از موضوع اقتصادی، سیاسی یا اجتماعی و ملی است. همین امر و مطرح شدن مساله عدالت در برنامه میدری، سبب شده است چهره‌های عدالتخواه مجلس شورای اسلامی مانند روح‌الله ایزدخواه، موافق او باشند. میدری روز گذشته حتی در دفاع از مواضع سیاسی اش نیز برآمد و گفت که اصلاح‌طلبان فرزندان انقلاب هستند. او همچنین گفت: «من چه در دولت باشم چه نباشم سرباز نظام خواهم بود. براساس سنت اندیشه‌ورزهایی

مثل شیخ اجل سعدی و امام محمد غزالی خودم را در کنار نظام می‌دانم و تلاش می‌کنم که هر شکافی بین نظام سیاسی و مردم را کاهش دهم. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی بیش از ۵۵۰ شرکت دارد و وزارتخانه‌ای که بخواهد برای این شرکت‌ها مدیریت انتخاب کند از برقراری عدالت و وظایفش باز می‌ماند.» در جریان مخالفت برخی با میدری، روز قبل از بررسی صلاحیت وی، لیستی از مخالفان او در کانال‌های تلگرامی منتشر شد. بنا به گفته ایزدخواه، نماینده مردم تهران به «فرهیختگان»، احتمال دارد این لیست توسط موافقان بازار آزاد و مخالفان با ایده‌های میدری منتشر شده باشد. با توجه به حواشی ایجاد شده برای میدری، اکنون باید دید میدری در نهایت رای اعتماد را از مجلس خواهد گرفت؟

یعنی واگذاری تمام این بنگاه‌ها را در دستورکار اول‌شان قرار می‌دهند که جهت‌گیری بسیار درستی است و ما حمایت می‌کنیم. در این واگذاری نظر ما این است که بیشترین سهم را به تعاونی‌ها دهند. این وزارتخانه، وزارت تعاون هم است و می‌تواند سهم تعاونی‌ها را در این وزارتخانه، که در فرآیند خصوصی‌سازی سال‌ها مغفول واقع شده بود، احیا کند و تعاونی‌های بزرگ مردمی را برای تملک بنگاه‌هایی که بیت‌المال است، به میدان بیاورد.»

مختلف جمعیتی می‌کند. این سامانه می‌تواند سیاست‌های اقتصادی را به شکل هدف‌مند جهت‌دهی کند. میدری سابقه خوبی دارد، یک متفکر شناخت‌شده، در فضای دانشکده‌های اقتصاد است و حامیان زیادی در فضای علمی و نظری دارد. تیم جوان و شبکه جوان کارآمدی هم در این سال‌ها با ایشان پیوند خوردند که امیدواریم بتواند اینها را برای اداره و نوسازی فرآیند‌های فرسوده سیاست‌گذاری

کار و تعاون به میدان بیاورد.»

عملکرد منتقدند و می‌فرمایند ما در عدالت عقب مانده‌ایم، هرکسی با هرگرایش سیاسی به استقرار عدالت اجتماعی عزمیت کند. از نگاه ما مورد حمایت است.»

ایزدخواه در مورد اینکه، وزیر پیشنهادی رای اعتماد خواهد آورد یا خیر نیز عنوان می‌کند: «امیدوارم در این یکی دو روز باقی مانده با بحث‌ها و نطق‌هایی که مطرح می‌شود و مذاکرات و مباحثاتی که داریم، نگاه همکاران ما و آنهاایی که مخالفند مثبت شود و ایشان رای بیاورد.»

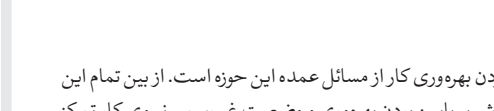
از سه وزارتخانه دیگر تشکیل شده‌است که خیلی هم مرتبط با یکدیگر نیستند. این امر حاصل سیاست‌های نیولیبیرالی و کوچک‌سازی دولت در دهه‌های گذشته بود و اکنون ما بایک ساختار عریض و طویل و معاونت‌های متعدد و سازمان‌های وابسته متعدد مواجه هستیم که مدیریت کردن آنها کار آسانی نیست. در حقیقت ما

بایک سیستم نامتجانس و مدیریت‌گریز روبه‌رو هستیم؛ بنابراین هرکسی از پس این وزارتخانه بزنمی‌آید.»

تفاوت میان میدری و سایر گزینه‌ها برای وزارت کار نیست

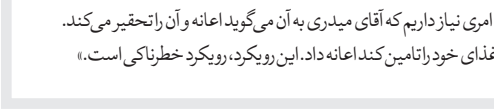
کلی‌گویی‌های زیبا نوشته است. اما من فکر می‌کنم با این رویکرد اساسا نمی‌توان در حوزه تعاونی‌ها کار ویژه‌ای کرد و تعاونی‌ها در دوره مدیریت او، در نهایت نتوانند وضع موجودشان را بازتولید کنند. آن هم اگر بتواند با وزارت جهاد کشاورزی همخوانی لازم را داشته باشد. از این جهت فکر می‌کنم برنامه میدری در حوزه تعاونی‌ها کلی‌گویی و غیرکارکردی در عمل است.»

است و در نهایت هم پایین بودن بهره‌وری کار از مسائل عمده این حوزه است. از بین تمام این موضوعات میدری در برنامه‌اش بر پایین بودن بهره‌وری و وضعیت غیررسمی نیروی کار تمرکز کرده است. در مورد مزد هم به کلی‌گویی‌هایی مانند مزد عادلانه و عقب‌ماندگی مزد نسبت به تورم اشاره کرده. اما به‌طور مشخص حتی درباره وعده‌ای که آقای رئیس‌جمهور به مردم داده نیز هیچ صحبتی نکرده است.»

مجلس ۵۱ درصد آن روزانه کمتر از ۲ هزار و ۱۰۰ کیلوکالری مصرف می‌کند، یعنی ما اکنون با اشکال سیاهی از فقر مطلق مواجه هستیم. مثل فقر سالمندان و فقر کودکان. این امور را با توانمندسازی نمی‌توان از سیمای جامعه پاکسازی کرد. در اینجا به امری نیاز داریم که آقای میدری به آن می‌گوید اعانه و آن را تحقیر می‌کند. اتفاقاً باید به کودکی که نمی‌تواند غذای خود را تامین کند اعانه داد. این رویکرد، رویکرد خطرناکی است.»

خیراللهی همچنین می‌افزاید: «بسیار ساده می‌شد که به جای افزایش سن کار، سن بازنشستگی را محدود کرد. یعنی زیر ۶۳ سال ملاکس بازنشسته نشود. در رابطه با صندوق‌های بازنشستگی نیز راه‌های مختلفی وجود دارد. یکی از آن، می‌تواند یکپارچه کردن مدیریت‌شان باشد. اینها راهکارهای جسورانه‌ای است که ما ندیدیم حرفی از آنها گفته شود. در آخر هم مساله مدیریت بنگاه‌ها است. قرار است بنگاه‌های صندوق‌های بازنشستگی به نهاد‌های غیرسیاسی حاکمیتی واگذار شود. این به چه معناست؟ اکنون صندوق‌های مدیریتی هیات‌های شستا به محل بده بستان سیاسی مدیران بازنشسته تبدیل شده‌است. مساله بازنشستگان و کارگران نیست. شما باید در سطح حاکمیتی مساله را حل کنید و باید اراده وجود

داشته باشد که ثروت بین نسلی مردم ایران را به این شکل نتوانند بین خودشان تقسیم کنند. راهش این نیست مدیریت‌شان را عوض کنیم. اتفاقاً وزیر کار باید محکم در مقابل این ماجرا بایستد. در مجموع فکر می‌کنم میدری برای حفظ وضعیت موجود، بهترین گزینه است. اما فراموش نکنیم که قرار نیست میدری هیچ کار ثمربخشی در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی داشته باشد و اصلا نمی‌تواند انجام دهد و این امر غم‌انگیز و تأسف‌برانگیز است.»

فرهیختگان

فرد روز

دوشنبه ۲۹ مرداد ۱۴۰۳

شماره ۴۲۱۲

FARHIKHTEGANDAILY.COM

FARHIKHTEGANONLINE

